

ULLERN
videregående skole

Velkommen
til temamøte om

RUS OG RUSSETID

Program

- Russetid og risiko- Professor Willy Pedersen
- Vår skolepsykolog Lars
- Rektor og avdelingsleder for R-team

UiO : **Department of Sociology and Human Geography**
University of Oslo

Rus og russetid på Ullern vg. skole
16/9 - 2025

Willy Pedersen.
Professor i sosiologi, Universitetet i Oslo

Opplegget

- Trylledrikken alkohol
- Russetidens historie
- Russeindeks i Oslo: Hvordan plasserer Ullern seg?
- Hva er problemet med fulle ungdommer?
- Hva er problemet med kokain?
- Sju rusvett-regler til foreldre og ungdommer

Trylledrikken: 200 ungdommer forteller

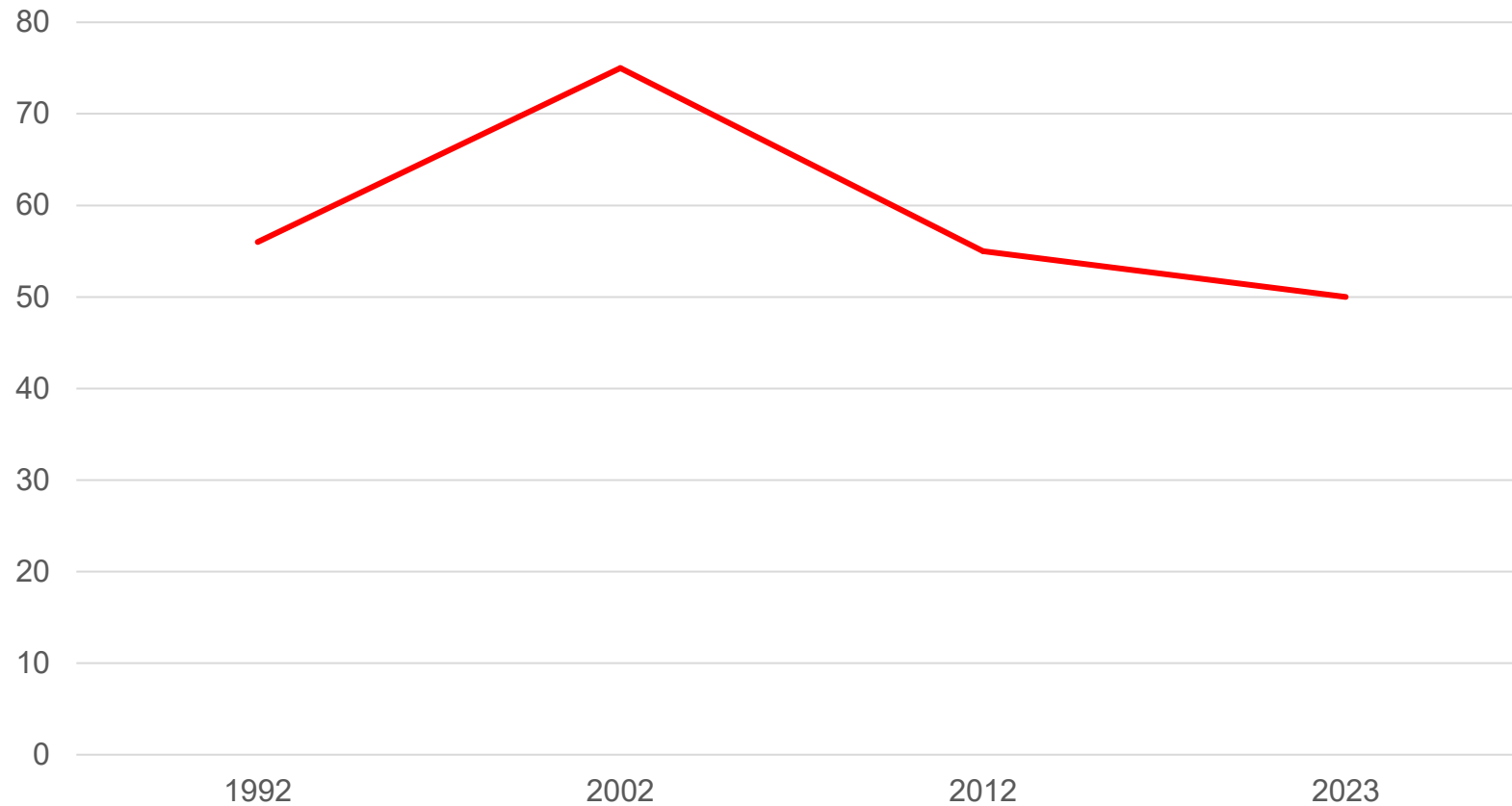
- Frihet, pusher grenser, slipper hemninger
- “Tør å være seg selv”. Sterkere identiteter
- Vennskap, felles erfaringer. Drikkehistorier binder sammen

Teflonbelegg i 200 år

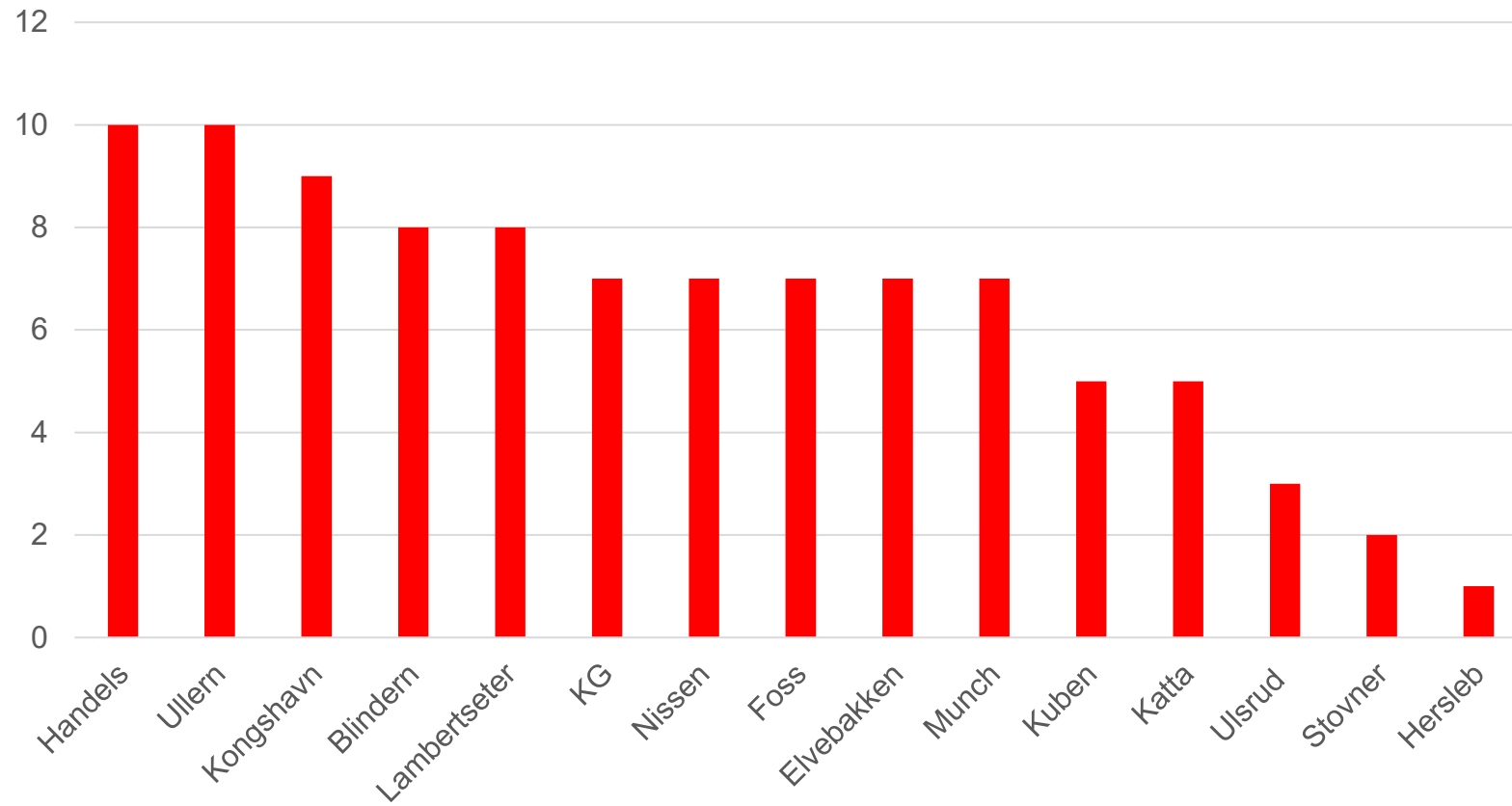

- Kongelige Frederiks 1811
- Cornua despositorus
- 15 studenter, eliten
- Flest studerte teologi
- Flere dager med fyll, slagsmål, knuste ruter
- Politiet bare smilte

- 2025: Anti-elitistisk angrep

Ungdom drikker mindre - NoLO: Beruset (16-18 år)

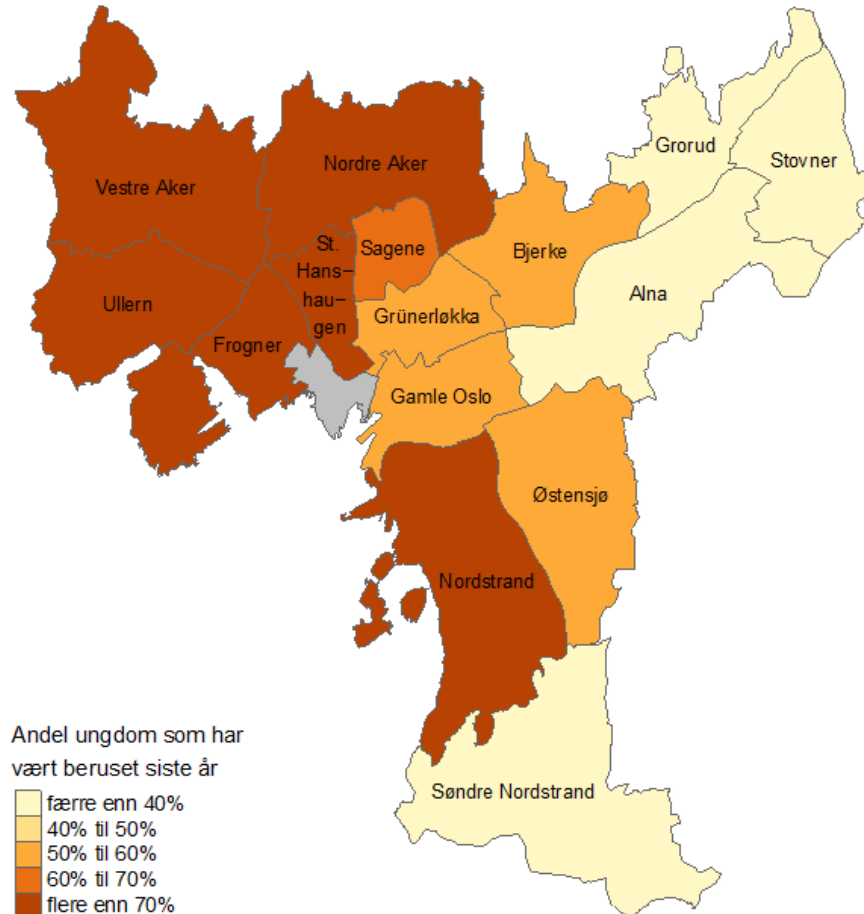

Russeintensitetsindeks 2024 (viktighet, penger brukt, klær, buss)

Andel beruset på alkohol siste år

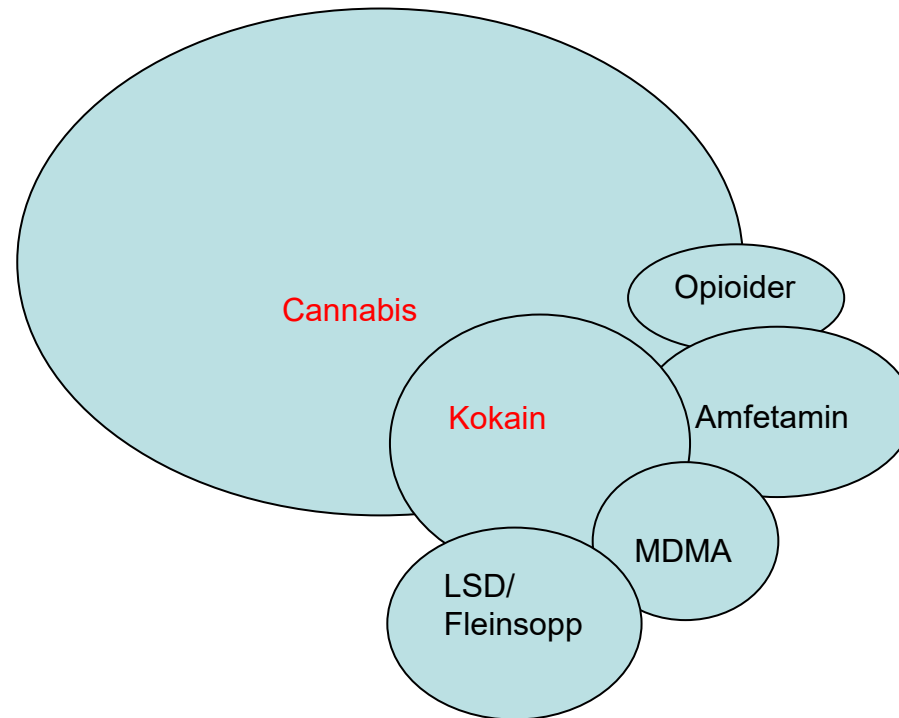
Driverne bak ungdomsfylla

- *Høy sosiøkonomisk status* - nabolag, familie
- Skoler med *intens russefeiring*
- *Alkohol-liberale foreldre* – aksepterer mer, kjøper oftere
- *Foreldrenes drikkestil* - ungdommene kopierer

- NB: DETTE ER JO IKKE EN TYPISK RISIKOPROFIL

Problemet: (i) ulykker, (ii) festovergrep, (iii) vold

Hva vi snakker om når vi snakker om *illegal* rus

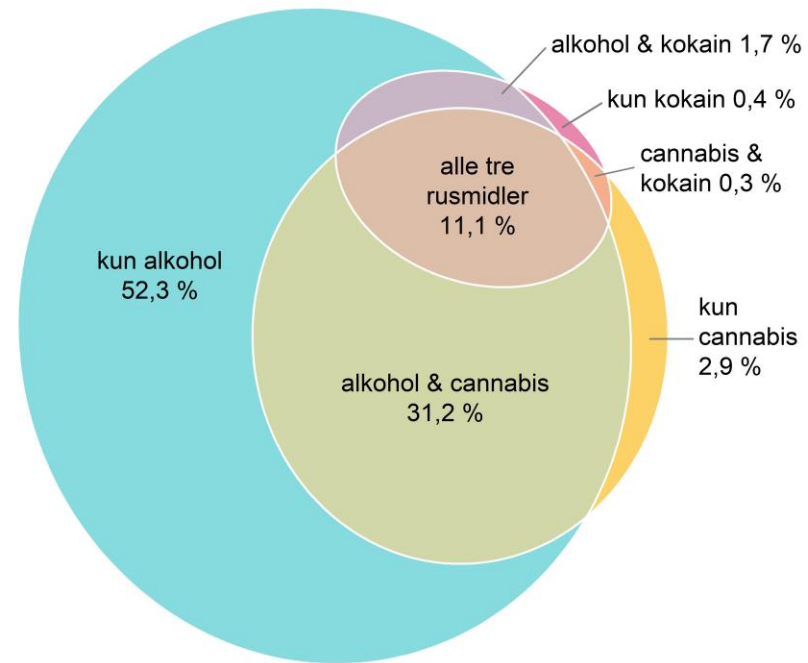

Fest-arenaen: Hva er det i pillene de blir tilbudt?

- Illegalt marked; urene stoffer
- Mye alkohol + kokain, farlig
- MDMA + alkohol kan være farlig
- Opioider – (fentanyl, oxy) i sårbare miljøer. Med alkohol - dødelig.

Flerbruk – “vanlig” ungdom prøver nå ofte noe illegalt

Ung i Oslo 2023

Kokain: også en særegen maskulinitet

Cecilie:

“Det er guttastemning, typ *Wolf of Wall Street*. Drikke, pule, tjene penger, ta kokain. Jeg kaller det giftig maskulinitet. Se bare på *Exit*.”

Hvorfor funker kokain? Guttenes fortellinger

- «Blir helt euforisk, selvsikker, prater, danser»
- «Bra når du hooker, har fått fet body count.»
- «Du får adgang til de kule gutta. Vanskelig å si nei.»
- ***En nokså lukket top boy culture***

Litt om russebussen

- Et hierarkisk system (A,B,C), ofte *same level* kjærestebuss
- Primærgruppe – intense fester, gode venner
- Buss-kapitalen: prestisje, tilhørighet, sex
- Viktigst: kan være virkelig gøy

- Noen ekskluderes
- Foreldregruppene splittes
- Mye alkohol, *hot spot* for kokain
- Usunn kjønns- og seksualkultur

Flere sexpartnere: “Player/fuckboy” like ille som “hore”?

APs nye stjerneskudd fant en “anti-elitistisk” sak

- Anti russebusser
- Ikke sidestilte seter
- Ikke danseplass
- Ikke kraftige lydanlegg
- Flere eksamener i mai
- Oppfordring: ikke *top-boys* dominans i kantiner mm

- Aftenposten i dag: På tide!

Til foreldrene som **kollektiv**

- Sjekk det ut: etableres det bussgrupper/konsepter?
- Hvem får være med/ hvem holdes utenfor?
- Sjekk alle avtalene juridisk. Ofte store beløp.
- Er det hemmelige kontrakter innad i ungdomsgruppene?

- Alternative konsepter? No-Low? Sy klær selv? Også på Ullern?

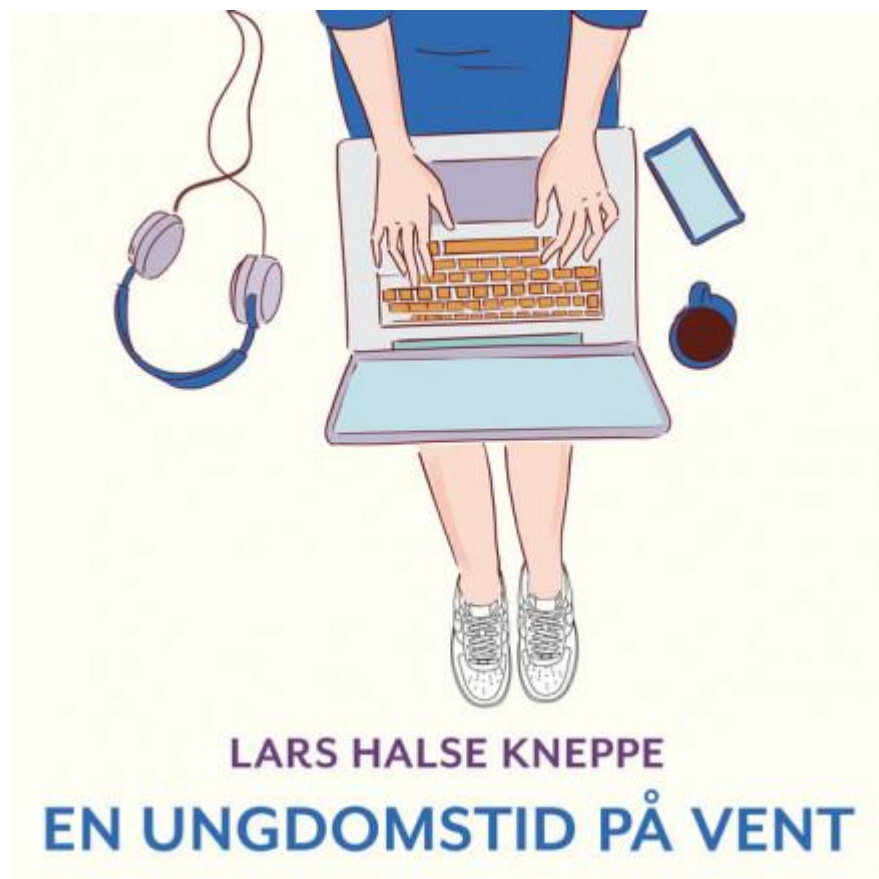
Sju rusvettreglene **gjørne sammen med** tenåringen

- 1. No-low kan være kult. Måter å støtte det?
- 2. Ikke sprit. Mer ulykker, vold, forgiftning
- 3. Ikke drikkeleker og shot-konkurranser. Det samme.
- 4. Farene: Ulykker. Jenter: festovergrep (gutter utøvere). Gutter: vold.
- 5: Ikke alkohol + illegal rus. I noen tilfeller dødelig (opioider; GHB).
- 6. Kokain er farlig. Akutte skader. Særlig med alkohol.
- 7. For all del: Ikke dealing – hårfine grenser til “farlige kriminelle”.

Om e-sigaretter, alkohol, cannabis, kokain, opioider, psykedelika. Rusvett-regler. Egen forskning, lettlest.

399 kroner
Vipps 90268644

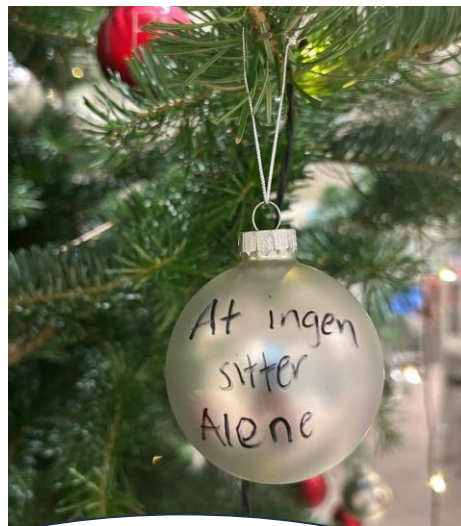

Vi lot dem fortelle oss.

En god start i et trygt miljø

Elever som bryr seg

Våre kilder

- Elevundersøkelsen
- Ung i Oslo
- Ungdata
- Lytteposter med tillitsvalgte elever
- Møter med skolens Elevstyret
- Samtaler med elever, foresatte og ansatte
- Rådgiverteamet, skolepsykolog og helsesykepleier sine refleksjoner
- Erfaringsdeling med andre vgs.

**Hva ser og hører vi,
og hva gjør vi med det?**

Utfordringsbildet de siste årene

Rektor slår alarm om russe- miljø

Utestengte elever tilbringer spisepauser på toaletter og i trappeoppganger, mens russebus-gjenger helt ned i første klasse deler kantinen inn i soner. Nå sier rektor stopp.

I 2022 delte vi vår bekymring på høsten:

Vg1: Tidlig etablering av russebusser

Uro for hva det fører med seg av **ekskludering**

- Maktspill: Noen få bestemmer hvem som er innen- eller utenfor
- Styrer hvem en kan være med i skolens fellesareal og på fritida
- Kommunikasjon: Lite empatisk, åpent "backstage-snakk"
- Flere busser ble etablert alt før høstferien
- 1. klassingene virket mindre sosialt modne og robuste høsten 22
- Ofte vanskelig å se, snitsching og taushet i møte med voksne
- Gutter og jenter sitter hver for seg i kantinen

Vg2 og Vg3:

- Elever forteller om utenforskap knyttet til buss
- Tidligere salg av busser, høye pengesummer involvert

Russefeiringa splitter skolen: – Hørt om folk som vil bytte skole fordi de ikke er på riktig buss

Russefeiringa er ekskluderende og går utover skolemiljøet, mener Oslos skolesjef. På Ullern, vest i Oslo, prøver rektor og russen selv å ta grep.

VG-rapport: Skinnet bedrar på Ullern

... **Ullern**-elevene på Oslos vestkant fremstår som perfekte, mener **VGs** kommentator Shazia Majid. Men bak den perfekte fasaden råder angsten.

9. feb.

Ullern: Russebuss-grupper skaper trøbbel på vgs

... **Ullern videregående skole** er en av de mest populære i hovedstaden. Nå opplever stadig flere elever psykiske plager og har lyst til å slutte ...

9. nov. 2022

Rektor slår alarm om russe-miljø

Utestengte elever tilbringer spisepauser på toaletter og i trappeoppganger, mens russebuss-gjenger helt ned i første klasse deler kantinen inn i soner. Nå sier rektor stopp.

Bygge en inkluderende og trygg skole

- Vi er Ullernelever!
- Identitetsbygging
  - Bryr seg
  - Inkluderende
  - Glad i skole og skolen

Tiltak

- Drømmeskolen
- Startpakke i fag
- Overnattingstur
- 2 av 3 trinn i kantinen
- Elevaktiviteter
- Felles skolegenser
- Temamøter med foresatte
- Lærer bestemmer gruppe. Bla med tanke på kjønn.

Drømmeskolen – livsmestring i skolen

Produkter

Kontakt

Frist for å legge inn bestilling: 24.08
Sendes til skolen: 29.08

Hettejakke
400 kr - 500 kr

Crewneck
350 kr

Longsleeve i Herre
340 kr

Nye regler om russebusser

- Neste års russekull ikke kan bruke sidevendte seter og ståplasser under kjøring for å øke trafikksikkerheten.
- Prosessen startet i mars 2024, da Samferdselsdepartementet ga Statens vegvesen i oppdrag å utrede et mulig forbud.
- I desember i fjor ble forslaget sendt ut på høring.

Regjeringen forbyr sidevendte seter og ståplasser i russebusser fra 2026

Fra 1. januar blir det forbudt å bruke sidevendte seter og ståplasser i russebusser under kjøring, som følge av regjeringens innstramming av regelverket.

Dette har vært tydelig kommunisert fra skolen og gjør at ingen elever på Ullern har kjøpt buss.

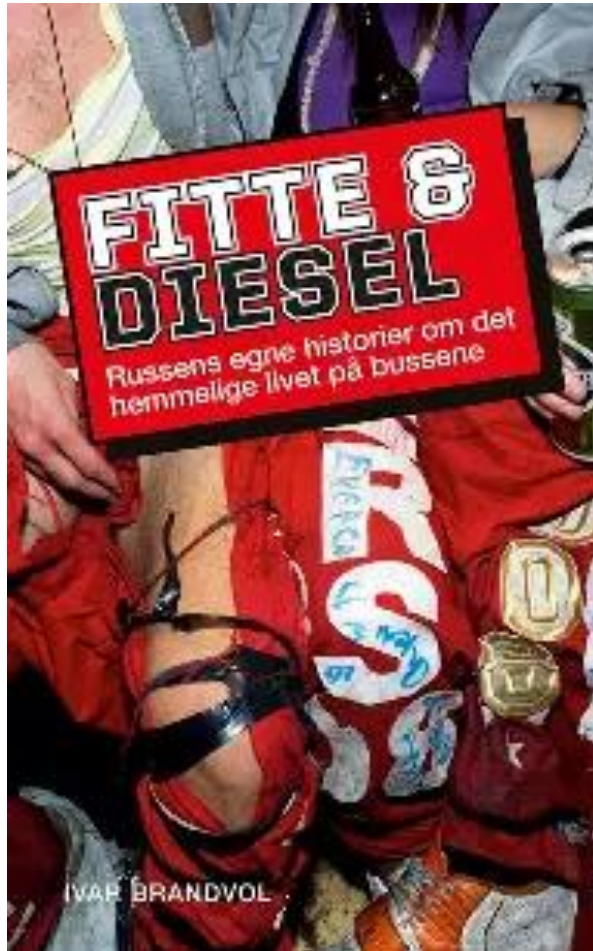
Hva bør dere som foreldre være informert om

07: fire leide busser
08: 4 planlagte konsepter
09: tre grupperinger

Det at foreldre er oppdatert bidrar til mer reflekterte valg rundt russetid

- **Busskultur**
  - Utenforskap også innad
  - Sterke normer innad i gruppen
  - Steile grupperinger
  - Konflikter mellom grupper
  - Interne kontrakter (sosiale)
  - Mye penger
- **Kommersielle aktører**
  - Har oversikt over ungdomsmiljøet
  - Salgsmøter for mindreårige
  - Bruk av kontrakter og ambassadører
  - Tydelig ønske om grupper
  - Finner stadig på nye produkter, for eksempel ring
- **Tidligere russekull anbefalte å vente med å danne grupper.**
  - Bruk god tid til å bli venner på vgs
  - Hold vg1 unna rulling og russearrangementer.

- VG journalist Ivar Brandvold sin bok anbefales på det sterkeste.
- Gir et godt innblikk i de kommersielle kreftene som påvirker russetiden.

Råd til foresatte

- Hvem vil de være - ungdommen?
- Snakk med ungdommen deres om temaet, våg å si nei, snakk med dem igjen og igjen, om å stå i press og stress
- Ikke kjeft, men prøv å forstå og utfordre dem
- Vent med å etablere russegrupperinger (kontrakter)
- Legg til rette for inkludering (invitere klassen hjem)
- Etabler foreldregrupper å snakk sammen, gjerne på klassenivå.
- Ta kontakt med skolen om råd (kontaktlærer, rådgiver)
- God dialog mellom skole, hjem og elever er viktig for å få til nødvendig endring

Nyttige lenker

- <https://www.forbrukerradet.no/siste-nytt/tips-og-rad-russen/>
- <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/q1bemE/har-monopol-paa-salg-av-russedresser-elever-laases-i-hemmelige-kontrakter>
- <https://www.facebook.com/groups/384780452311578/>
- <https://www.oslomet.no/forskning/forskningsnyheter/unge-oslo-rusmidler>
- https://radio.nrk.no/podkast/trygdekontoret/sesong/2024/l_e475c271-8e3c-43d8-b5c2-718e3c33d8fo